

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. gegužės 8 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Socialinė politika – Įmonių perdavimas – Direktyva 2001/23/EB – 1 straipsnio 1 dalis – Taikymo sritis – Perdavimo vertinimo kriterijai – Klientų perdavimas – Visų banko finansinių paslaugų perdavimas bendrovei, vykdančiai biržos tarpininko veiklą, neperleidžiant darbuotojų“

Byloje C-194/18

dėl 2018 m. vasario 20 d. *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas, Slovėnija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. kovo 19 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Jadran Dodič

prieš

Banka Koper,

Alta Invest

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkė K. Jürimäe, teisėjai D. Šváby ir N. Piçarra (pranešėjas),

generalinis advokatas G. Hogan,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- J. Dodič, atstovaujamo teisininkų M. Blatnik ir M. Dodič,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Kellerbauer ir B. Rous Demiri,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: slovėnų.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 82, 2001, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 98) 1 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant Jadran Dodič ginčą su *Banka Koper* ir *Alta Invest* dėl jo darbo sutarties nutraukimo teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2001/23 3 konstatuojamoje dalyje pažymėta, kad „būtina garantuoti darbuotojų apsaugą pasikeitus darbdaviui, pirmiausia užtikrinant, kad būtų apsaugotos jų teisės“.
- 4 Šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:
 - a) Ši direktyva taikoma teisinio perdavimo arba susijungimo atveju perduodant įmonę, verslą arba įmonės ar verslo dalį kitam darbdaviui;
 - b) atsižvelgiant į a punktą ir kitas šio straipsnio nuostatas, šioje direktyvoje nustatytas perdavimas yra perdavimas išlaikant ūkio subjekto tapatybę, t. y. išlaikant organizuotą išteklių grupę, kurios tikslas yra ūkinė veikla, nepriklausomai nuo to, ar ta veikla yra pagrindinė ar pagalbinė.“

Slovėnijos teisė

- 5 *Zakon o delovnih razmerih* (Darbo santykių įstatymas) (*Uradni list RS*, Nr. 21/13; toliau – ZDR) 73 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Jei dėl įmonės, verslo ar įmonės arba verslo dalies teisinio perdavimo pagal įstatymą, kitą teisės aktą, teisinį sandorį, įsiteisėjusį teismo sprendimą arba sujungimo ar skaidymo atveju pasikeičia darbdavys, darbo sutartyje įtvirtintos teisės ir kitos iš darbo santykių išplaukiančios teisės ir pareigos, kurias darbuotojai turėjo dirbdami perduodančiam darbdaviui perdavimo dieną, perduodamos perimančiam darbdaviui.“

- 6 ZDR 88 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„Darbo sutarties nutraukimo įprasta tvarka darbdavio iniciatyva pagrindai yra šie:

išnykęs poreikis vykdyti kai kurias užduotis darbo sutartyje įtvirtintomis sąlygomis dėl darbdavio ekonominių, organizacinių, technologinių, struktūrinių ar panašių priežasčių.“

- 7 ZDR 89 straipsnio 1 dalies septintoje pastraipoje nurodyta:

„<...> darbdavio pakeitimas, kaip apibrėžta šio įstatymo 73 straipsnio 1 dalyje, taip pat laikomas netinkamu pagrindu įprasta tvarka nutraukti darbo sutartį.“

8 *Zakon o trgu finančnih instrumentov* (Finansinių priemonių rinkų įstatymas) (*Uradni list RS*, Nr. 108/10; toliau – ZTFI) 159 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kokios taisyklės taikomos tuo atveju, kai „biržos tarpininko veiklą vykdančios bendrovės valdyba priima sprendimą nutraukti bendrovės veiklą ir pradėti likvidavimo procedūrą arba priima sprendimą keisti biržos tarpininko veiklą atsisakant investicinių paslaugų teikimo ir investicinės veiklos vykdymo“.

9 ZTFI 159 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė privalo:

1. Atlikti visus būtinus veiksmus tam, kad:

- finansinės priemonės ir kita su bendrovės klientų valdomu turtu susijusi veikla,
- klientų nematerialių skolos vertybinių popierių apskaita ir
- kitos klientams teikiamos paslaugos

būtų perduotos kitam subjektui, kuriam pagal šio įstatymo 32 straipsnį leidžiama teikti investicines paslaugas ir vykdyti investicinę veiklą Slovėnijoje.

2. Užtikrinti, kad šios dalies 1 punkte nurodytas subjektas gautų:

- visus su investicinėmis paslaugomis ir investicine veikla susijusius dokumentus, kuriuos biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė turėjo saugoti, ir
- visas biržos tarpininko veiklą vykdančiai bendrovei tenkančias pareigas ir atsakomybę, susijusias su šių dokumentų tvarkymu, saugojimu ir leidimu su jais susipažinti.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 2011 m. gruodžio 23 d. *Banka Koper* priėmė sprendimą dėl investicinių paslaugų ir veiklos, taip pat biržos tarpininko veiklos nutraukimo.

11 2012 m. birželio 27 d. jis pagal ZTFI 159 straipsnį sudarė su *Alta Invest* perdavimo sutartį, kurioje numatyta, kad perduos šiai bendrovei finansines priemones ir kitą klientų turtą, klientų nematerialių skolos vertybinių popierių apskaitą, kitas investicines paslaugas, taip pat papildomas investicines paslaugas, kaip jos suprantamos pagal ZTFI, ir archyvus, kitaip tariant, visą su minėtiems klientams skirtomis investicinėmis paslaugomis ir investicine veikla susijusią dokumentaciją, kurią privalėjo saugoti. Be to, sutarta, kad *Banka Koper* vykdys priklausomo biržos tarpininko veiklą *Alta Invest* naudai.

12 2012 m. liepos mėn. *Banka Koper* informavo klientus, kuriems teikė biržos tarpininko paslaugas, kad ketina nutraukti šią veiklą. Šiuo klausimu jis konkrečiai nurodė galimybę kreiptis į *Alta Invest* ir pasiūlė šioje srityje ypatingų lengvatų, kaip antai jų pervedimo išlaidų apmokėjimą. *Banka Koper* taip pat pranešė savo klientams, kad jų tylėjimas bus suprastas kaip sutikimas dėl perėjimo pas *Alta Invest*. 91 % *Banka Koper* klientų iš tiesų perėjo į *Alta Invest*, o daug jų aiškiai išreiškė savo valią, kad nuo šiol bus susiję su šia bendrove.

13 Vėliau *Banka Koper* buvo išbrauktas iš subjektų, prekiaujančių Liublianos (Slovėnija) biržoje, sąrašo, o Slovėnijos centrinis bankas priėmė sprendimą, kuriuo leido jam teikti paslaugas kaip priklausomam biržos tarpininkui.

- 14 2012 m. rugsėjo 17 d. *Banka Koper* priėmė naujas pareigybių racionalizavimo taisykles, kuriomis panaikino Investicinių paslaugų skyrių, be kita ko – biržos tarpininko pareigybes.
- 15 Atsižvelgiant į tai, visų *Banka Koper* Investicinių paslaugų skyriaus darbuotojų darbo sutartys buvo nutrauktos dėl ekonominių priežasčių, įskaitant 2011 m. birželio 30 d. J. Dodič sudarytą ir 2012 m. spalio 11 d. nutrauktą biržos tarpininko sutartį.
- 16 Tuo pačiu metu *Banka Koper* visiems šio Investicinių paslaugų skyriaus darbuotojams pasiūlė sudaryti naujas darbo sutartis dėl kitų pareigų.
- 17 J. Dodič atmetė šį pasiūlymą, nes pasiūlytas darbas jam buvo netinkamas. Vėliau jis kreipėsi į Slovėnijos teismus, juose užginčijo atleidimą iš darbo ir prašė jį grąžinti į pareigas *Banka Koper* arba *Alta Invest*. Jis mano, kad *Banka Koper* perdavė savo biržos tarpininko veiklą *Alta Invest*, kaip tai suprantama pagal ZDR 73 straipsnį, kuriuo į Slovėnijos teisę perkeliama Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalis. Todėl, įvykus 2012 m. birželio 27 d. perdavimo sutartyje numatytam perdavimui, investicinių paslaugų teikimo veikla buvo toliau vykdoma *Alta Invest*, naudojantis *Banka Koper* veiklos skyriais ir tinklais.
- 18 Minėtuose teismuose *Banka Koper* tvirtino, kad nusprendęs nebeteikti biržos tarpininko paslaugų savo klientams jis privalėjo pagal ZTFI 159 straipsnį perduoti jų nematerialių vertybinių popierių sąskaitas kitam juridiniam asmeniui, turinčiam teisę teikti tas pačias paslaugas Slovėnijoje. Jis pažymėjo, kad perdavimas nebuvo susijęs nei su darbuotojais, nei patalpomis, nei su darbo priemonėmis, ir kad jo klientai galėjo laisvai pasirinkti naują investicinių paslaugų teikėją.
- 19 B to, *Alta Invest* teigė, kad perdavimo sutartis yra tiesioginė ZTFI 159 straipsnio taikymo pasekmė.
- 20 Nacionalinis pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad įmonės (verslo) perdavimo sąlygos neįvykdytos, nes įmonės tapatybė nebuvo išlaikyta ekonominiu ar funkcinu požiūriu. Jis pažymėjo, kad, viena vertus, *Banka Koper* ir *Alta Invest* sudarytoje perdavimo sutartyje nebuvo numatyta jokie materialaus turto, jokių teisių ar darbuotojų perdavimo, kita vertus, kad klientai laisvai nusprendė pervesti savo vertybinius popierius į *Alta Invest* „arba į bet kurią kitą biržos tarpininko veiklą vykdančią bendrovę“. Tokiomis aplinkybėmis perdavimas pagal minėtą sutartį negalėjo būti kvalifikuojamas kaip „įmonės“ ar „įmonės dalies“ „perdavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalį.
- 21 Apeliacinis teismas taip pat nusprendė, kad nebuvo įmonės perdavimo, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalį, nes *Banka Koper* ir *Alta Invest* sudaryta perdavimo sutartis nelėmė darbdavio pasikeitimo, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą. Šis teismas nusprendė, kad lemiamas veiksnys yra tai, jog banko klientai nebuvo perduoti įmonei. Šiuo klausimu jis pažymėjo, jog aplinkybės, kad beveik visi šie klientai faktiškai nusprendė pereiti į *Alta Invest*, nepakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog yra „įmonės perdavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2001/23. Be kita ko, šio teismo nuomone, tai, kad *Banka Koper* toliau vykdė biržos tarpininko veiklą, taip pat ir *Alta Invest* naudai, patvirtina įmonės perdavimo nebuvimą.
- 22 Dėl šio sprendimo J. Dodič pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme; šiame skunde jis, be kita ko, nurodė, jog tai, kad 91 % *Banka Koper* klientų faktiškai pervedė savo vertybinius popierius į *Alta Invest*, leidžia daryti išvadą, kad buvo įmonės perdavimas.
- 23 Minėtas teismas atmetė šį skundą, remdamasis tuo, kad biržos tarpininko veiklos nutraukimas, nepriklausomo biržos tarpininko veiklos vykdymas ir materialinių priemonių, darbuotojų ar organizacinės struktūros neperdavimas neleidžia daryti išvados, jog buvo „įmonės perdavimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2001/23. Jis taip pat pabrėžė *Banka Koper* klientų turimą pasirinkimo

laisvę, taip pat jam teisės aktuose nustatytą įpareigojimą užtikrinti klientų teisių apsaugos tęstinumą perduodant visą dokumentaciją kitai biržos tarpininko veiklą vykdančiai bendrovei tuo atveju, jeigu klientai nesiimtų jokių priemonių paskelbus apie jo veiklos nutraukimą.

- 24 Tuomet J. Dodič pateikė konstitucinį skundą *Ustavno sodišče* (Konstitucinis Teismas, Slovėnija) dėl akivaizdžiai klaidingo ir nepagrįsto Direktyvos 2001/23 aiškinimo ir jo prašymo Teisingumo Teismui priimti prejudicinį sprendimą atmetimo be motyvų. Šis teismas panaikino *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas, Slovėnija) sprendimą ir grąžino jam bylą. Jis iš esmės nusprendė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neatsakė į pareiškėjo klausimus dėl „įmonės perdavimo“ pagal Direktyvą 2001/23 buvimo.
- 25 Šiuo antruoju bylos nagrinėjimo etapu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, galima manyti, kad yra „įmonės perdavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalį.
- 26 Jis pažymi, pirma, kad finansinių priemonių ir kito klientų turto perdavimas, jų nematerialių vertybinių popierių apskaitos tvarkymo, kitų investicinių paslaugų ir archyvų perdavimas kitai įmonei, kuriai suteiktas leidimas, yra teisės aktuose nustatytas reikalavimas, kurį *Banka Koper* turėjo įvykdyti, kai nutraukė savo biržos tarpininko veiklą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas toliau pažymi, kad šis perdavimas nebuvo privalomas *Banka Koper* klientams, nes jie išlaikė galimybę pasirinkti naują biržos tarpininko veiklą vykdančią bendrovę. Galiausiai jis primena, kad *Banka Koper* neperdavė *Alta Invest* savo darbuotojų, materialinių išteklių arba organizacinių struktūrų. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad, nustačius įmonės perdavimo faktą, akivaizdu, kad sutarties sąlyga, pagal kurią negali būti perimti darbuotojai, netektų prasmės, todėl jo abejonės nesusijusios su klausimu, ar perdavimo sutarties šalys gali nenumatyti darbuotojų perdavimo.
- 27 Tokiomis aplinkybėmis *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas, Slovėnija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar Tarybos direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad teisiniu įmonei ar jos dalies perdavimu taip pat laikytinas toks perdavimas, kaip įvykdytas nagrinėjamos bylos aplinkybėmis, t. y. finansinių priemonių ir kito klientų turto (konkrečiai – vertybinių popierių), klientų sąskaitų tvarkymo, nematerialių vertybinių popierių, kitų finansinių ir papildomų paslaugų ir archyvų perdavimas, atsižvelgiant į tai, kad pirmajam atsakovui nutraukus biržos tarpininko veiklą šių paslaugų patikėjimas teikti antrajam atsakovui iš esmės priklausė nuo nurodymus duodančių asmenų (klientų) sprendimo?
2. Ar nurodytomis aplinkybėmis lemiamą reikšmę turi skaičius klientų, kuriems po to, kai pirmasis atsakovas nutraukė biržos tarpininko veiklą, antrasis atsakovas šiuo metu teikia minėtas paslaugas?
3. Ar aplinkybė, kad pirmasis atsakovas tęsia savo veiklą su klientais kaip priklausomo biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė ir, užsiimdamas šia veikla, bendradarbiauja su antruoju atsakovu, turi įtakos nustatant, ar įvyko įmonės ar verslo perdavimas?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 28 Prejudiciniais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal sutartį, kurią sudaryti privaloma pagal nacionalinę teisę, antrosios įmonės atliktas pirmosios įmonės finansinių priemonių ir kito klientų turto perėmimas pirmajai įmonei nutraukus veiklą yra įmonės arba jos dalies perdavimas, net jei, viena vertus, pirmosios įmonės klientai gali laisvai pasirinkti nepatikėti savo

vertybinių popierių valdymo biržoje antrajai įmonei ir, kita vertus, pirmoji įmonė toliau veikia kaip priklausomo biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė ir šiuo klausimu bendradarbiauja su antrąja įmone.

- 29 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritis negali būti vertinama remiantis tik teksto aiškinimu. Dėl šios direktyvos kalbinių versijų skirtumų ir nacionalinės teisės aktų skirtumų, susijusių su „teisinio perdavimo“ sąvoka, ši sąvoka turi būti aiškinama gana lanksčiai, atsižvelgiant į šios direktyvos tikslą, kuris, kaip matyti iš jos 3 konstatuojamosios dalies, yra apsaugoti darbuotojus įmonės perdavimo atveju (2011 m. sausio 20 d. Sprendimo *CLECE*, C-463/09, EU:C:2011:24, 29 punktą ir 2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *Pistresta Ricardo*, C-416/16, EU:C:2017:574, 37 punktą).
- 30 Antra, pažymėtina, kad Direktyva 2001/23 taikoma tada, kai įmonės perdavimas yra susijęs su stabilia organizuota ekonomine veikla. Šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „ūkio subjektas“ reiškia asmenų ir išteklių, leidžiančių vykdyti ekonominę veiklą, organizuotą visumą, siekiant savarankiško tikslo (šiuo klausimu žr. 1998 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Hidalgo ir kt.*, C-173/96 ir C-247/96, EU:C:1998:595, 25 punktą ir 2010 m. liepos 29 d. Sprendimo *UGT-FSP*, C-151/09, EU:C:2010:452, 26 punktą).
- 31 Pagrindinėje byloje neginčijama, kad *Banka Koper* Investicinių paslaugų skyrius yra ūkio subjektas, nes turėjo žmogiškuosius ir logistinius išteklius, leidžiančius vykdyti ūkinę veiklą, kurią sudaro tarpininkavimo paslaugų teikimas ir investicinės veiklos vykdymas nurodymus duodančiais asmenimis.
- 32 Tokiomis sąlygomis aplinkybė, jog nutraukęs pagal ZTFI 159 straipsnį investavimo paslaugų teikimą ir veiklą, taip pat papildomų paslaugų teikimą, *Banka Koper* toliau veikia kaip priklausomo biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė ir šiuo klausimu bendradarbiauja su nurodymus duodančiais asmenimis, tarp jų – *Alta Invest*, iš esmės neturi įtakos pagrindinėje byloje nagrinėjamo sandorio kvalifikavimui kaip „įmonės dalies perdavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalį.
- 33 Galiausiai reikia priminti, kad nustatant, ar įvyko įmonės arba jos dalies perdavimas, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, lemiamas kriterijus yra tai, ar ūkio subjektas išsaugo savo tapatybę, o tai matyti iš to, kad jo veikla iš tikrųjų tęsiama arba atnaujinama (1998 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Hidalgo ir kt.*, C-173/96 ir C-247/96, EU:C:1998:595, 21 punktą ir 2015 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Ferreira da Silva e Brito ir kt.*, C-160/14, EU:C:2015:565, 25 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 34 Siekiant nustatyti, ar ši sąlyga tenkinama, reikia atsižvelgti į visas faktines aplinkybes, kurios apibūdina nagrinėjamą perdavimą, pavyzdžiui, perduodamos įmonės arba verslo rūšį, materialaus turto, kaip antai pastatų ir kilnojamojo turto, perdavimą ar neperdavimą, nematerialaus turto vertę perdavimo momentu, į tai, ar naujasis darbdavys perėmė daugumą darbuotojų, ar buvo perduoti klientai, į prieš perdavimą ir po jo atliekamos veiklos panašumo laipsnį ir į šios veiklos galimo sustabdymo trukmę (2015 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Ferreira da Silva e Brito ir kt.*, C-160/14, EU:C:2015:565, 26 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 35 Vis dėlto visos šios aplinkybės yra tik pavieniai atliktino išsamaus įvertinimo aspektai, todėl jos negali būti vertinamos atskirai (2015 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Ferreira da Silva e Brito ir kt.*, C-160/14, EU:C:2015:565, 26 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Konkrečiai tariant, įvairių kriterijų svarba neišvengiamai kinta, nelygu vykdoma veikla ir net atitinkamoje įmonėje, versle ar verslo dalyje taikomi gamybos ar veiklos metodai (2015 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Ferreira da Silva e Brito ir kt.*, C-160/14, EU:C:2015:565, 27 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 36 Pagrindinėje byloje neginčijama, kad, kaip savo rašytinėse pastabose nurodė Komisija, nagrinėjamo subjekto vykdomai ūkinei veiklai nereikia didelių materialinių išteklių, kad jis galėtų funkcionuoti. Kita vertus, kadangi ši ūkinė veikla daugiausia grindžiama nematerialiuoju turtu, jo perdavimas yra itin svarbus, kad būtų konstatuotas „įmonės dalies perdavimas“.
- 37 Iš tikrųjų nematerialusis turtas, kurį sudaro finansinės priemonės ir kitas nurodymus duodančių asmenų, šiuo atveju – klientų, turtas, jų sąskaitų apskaita, kitos investicinės paslaugos ir papildomos paslaugos, taip pat archyvavai, t. y. dokumentai, susiję su klientams teikiamomis investavimo paslaugomis ir investicine veikla, yra nagrinėjamo ūkio subjekto tapatybės dalis, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 33–35 punktuose nurodytą jurisprudenciją.
- 38 Pažymėtina, kad tokių elementų perdavimas neišvengiamai priklauso nuo aiškaus arba nebylaus klientų sutikimo, nes tokiomis aplinkybėmis, kaip pagrindinėje byloje, įmonė, kuri nutraukia savo veiklą, negali savo klientams nurodyti patikėti savo vertybinių popierių valdymo jos pasirinktam įmonei.
- 39 Vadinas, viena vertus, aplinkybė, jog *Banka Koper* klientai nebuvo įpareigoti su *Alta Invest* sudarytos perdavimo sutarties ir galėjo laisvai nuspręsti pervesti savo vertybinius popierius į *Alta Invest*, kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pati savaime netrukdo konstatuoti „įmonės dalies perdavimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalį.
- 40 Kita vertus, tai reiškia, jog tam, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas sandoris būtų kvalifikuotas kaip „įmonės dalies perdavimas“, turi būti konstatuotas klientų perdavimas.
- 41 Tam turi būti atliktas bendras aplinkybių vertinimas, atsižvelgiant, be kita ko, į priemones, galinčias paskatinti *Banka Koper* klientus patikėti savo vertybinių popierių valdymą *Alta Invest*.
- 42 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi atsižvelgti į tai, ar yra aiškus klientų pasirinkimas dėl jų sąskaitų perdavimo *Alta Invest*, arba į tai, ar su jų sąskaitomis susiję archyvai perduodami automatiškai. Šiuo klausimu jis turi nustatyti, ar ZTFI 159 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė, kuri nusprendžia nutraukti šią veiklą, savo klientų sąskaitų dokumentaciją perduotų vienam asmeniui, kuris Slovėnijoje įgaliotas teikti investicines paslaugas ir vykdyti investicinę veiklą, ar tie dokumentai gali būti perduoti keliems asmenims.
- 43 Finansinių paskatų buvimas, kaip antai perkėlimo į *Alta Invest* išlaidų padengimas, taip pat yra veiksnys, į kurį reikia atsižvelgti.
- 44 Be to, nors tai, kad 91 % *Banka Koper* klientų sutiko, kad jų vertybinių popierių valdymas būtų patikėtas *Alta Invest*, atrodo, gali patvirtinti tokių paskatų veiksmingumą, vis dėlto sandoris negali būti kvalifikuojamas kaip „perdavimas“ pagal Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalį, vien konstatavus šią aplinkybę, kuri, maža to, atsirado jau po to, kai minėtos dvi įmonės sudarė perdavimo sutartį.
- 45 Galiausiai būtent nacionalinis teismas, kuris vienintelis kompetentingas vertinti pagrindinės bylos faktus ir aiškinti nacionalinės teisės aktus, turi nustatyti, ar yra „įmonės dalies perdavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dalį, ar ne (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimo *Colino Sigüenza*, C-472/16, EU:C:2018:646, 45 punktą ir 2018 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Montag*, C-480/17, EU:C:2018:987, 34 punktą).
- 46 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus turi būti atsakyta, kad Direktyvos 2001/23 1 straipsnio 1 dali aiškintina taip: pagal sutartį, kurią sudaryti privaloma pagal nacionalinę teisę, antrosios įmonės atliktas pirmosios įmonės finansinių priemonių ir kito klientų turto perėmimas pirmajai įmonei nutraukus veiklą, net jeigu pirmosios įmonės klientai gali laisvai pasirinkti nepatikėti savo vertybinių popierių valdymo biržoje antrajai įmonei, gali būti įmonės arba jos dalies perdavimas, jeigu nustatoma, kad buvo perduoti klientai, o tai patikrinti turi prašymą priimti

prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Šiuo klausimu net ir labai didelis klientų, kurie faktiškai buvo perduoti, skaičius pats savaime neturi lemiamos reikšmės kvalifikuojant sandorį kaip „perdavimą“, o aplinkybė, jog pirmoji įmonė, kaip priklausomo biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė, bendradarbiauja su antrąja įmone, iš esmės neturi įtakos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 47 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyvos 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo 1 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip: pagal sutartį, kurią sudaryti privaloma pagal nacionalinę teisę, antrosios įmonės atliktas pirmosios įmonės finansinių priemonių ir kito klientų turto perėmimas pirmajai įmonei nutraukus veiklą, net jeigu pirmosios įmonės klientai gali laisvai pasirinkti nepatikėti savo vertybinių popierių valdymo biržoje antrajai įmonei, gali būti įmonės arba jos dalies perdavimas, jeigu nustatoma, kad buvo perduoti klientai, o tai patikrinti turi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Šiuo klausimu net ir labai didelis klientų, kurie faktiškai buvo perduoti, skaičius pats savaime neturi lemiamos reikšmės kvalifikuojant sandorį kaip „perdavimą“, o aplinkybė, jog pirmoji įmonė, kaip priklausomo biržos tarpininko veiklą vykdanči bendrovė, bendradarbiauja su antrąja įmone, iš esmės neturi įtakos.

Parašai.